

ת"פ 54991/08/22 - מדינת ישראל נגד י' מ'

בית משפט השלום ברמלה

29 ינואר 2023

ת"פ 54991-08-22 מדינת ישראל נ' מ'(עציר)

לפני	כבוד השופטת אילה אורן
	המאשימה
	נגד
הנאשם	י' מ'(עציר)

גזר דין

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום, בביצוע שתי עבירות איומים כלפי אחיותיו, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").
2. כעולה מכתב האישום, ביום 23.8.2022 בשעה 15:45 התגלע ויכוח בין הנאשם לבין אחותו ט', בהיותם בבית הוריהם בעיר ----, אז קילל אותה הנאשם באומרו "יא שרמוטה, יא זונה", והתקרב אליה בצורה מאיימת. ט' ברח מהבית והמתינה לאביהם ולאחותם ר' בכניסה לבניין. כשעה לאחר מכן בהגיעם של שני האחרונים, ט' נכנסה יחד עמם אל הבית. אז קילל הנאשם את ט', ואיים עליה מספר פעמים שהוא "יקבור אותה", ובתגובה השיבו לו האחיות שהן תזמינה משטרה. אז התקרב הנאשם לאחותו ט', עד שהאחות ר' הרחיקה אותו ממנה, והשתיים ברחו מהבית. הנאשם יצא מהבית בעקבות אחיותיו וחיפש אחריהן, אך ללא הצלחה.
3. בהמשך שוחחו הנאשם והאחות ר' בטלפון, ובמהלך השיחה איים עליה באומרו: "את הולכת למשטרה? לכו למשטרה יא בת זונה בואי נראה אם זה יציל אותך... ר' תקשיבי טוב, אני אומר לך עכשיו 3 מילים אם את משחקת משחקים את תהיי בבעיה אחו-שרמוטה, גם משטרה לא תעזור לך... תקשיבי טוב יא קופה מטומטמת, אל תשחקי איתי את המשחקים האלה, בשבילך אני אומר לך את זה, זה יגמר רע... חבל עליך.. אני לא רוצה לדבר יותר מידי, אני ואת יודעים את זה, חבל עליך ועליה. בשבילך ובשביל ההורים אני אומר לך את זה אל תיכנסו לסיפור הזה, אל תשחקי אותה גיבורה מאחורי המשטרה והקשקושים האלה.. יא כלבה מסריחה, משטרה שמה משטרה, את חושבת שאת מפחידה אותי, אנחנו נפגש בסיבוב, אל תשכחי את המשפט הזה אנחנו נפגש בסיבוב.. את חושבת שאת כזאת גיבורה, כזאת חכמה, כזאת מוצלחת... נחיה ונראה.. וואלק תמצאי את הקבר... אני אקבור אותך, מישהו אחר יקבור אותך, חראם עליך וחראם על אחותך. אתם משחקים משחק עם בן אדם שאי אפשר לשחק איתו משחקים... את והאחות הסתומה שלך, אני יגמור אתכן חבל עליכן... משטרה... אנחנו נלך למשטרה.. משטרה לא תציל אותך הבנת אותי? אני יותר מידיי חכם כדי לזיין אתכם ואת המשטרה ביחד.. אל תשחקי את המשחק הזה הבנת אותי?".

תמצית טיעוני הצדדים לעונש

4. ב"כ המאשימה עוה"ד ענבר סיימונס, הפנתה לעובדות כתב האישום, וטענה כי האיומים שהשמיע הנאשם כלפי אחיותיו היו חד משמעיים וקונקרטיים עד כדי כך שהם גרמו למתלוננות לברוח מהבית, ולכן הפגיעה שפגע בערכים המוגנים משמעותית. משכך עתרה המאשימה לקביעת מתחם שנע בין 5 חודשי מאסר שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 15 חודשים. לעונש, בשים לב להיות הנאשם נעדר עבר פלילי, עתרה המאשימה לגזור עליו 5 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי וקנס.
5. ב"כ הנאשם עוה"ד הישאם קבלאן, טען שהנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה במיוחס לו, וזנח את טענתו המשפטית בהתאם להלכת קדריה, אף שישנן אינדיקציות לשכרותו בעת המקרה. נטען כי נסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם, כעולה מחוות הדעת הפסיכיאטרית ותעודת חדר המיון הפסיכיאטרי (אותם הגיש כראיות לעונש - **טל/2, טל/3**), מלמדים שהנאשם ביצע את המיוחס לו במצבו נפשי העולה לכדי קרבה לסייג לאחריות פלילית, משום שהוא סובל ממחלת הסכיזופרניה, והדבר השליך על הבנתו את הפסול במעשיו. בהקשר זה הפנה ב"כ הנאשם גם לרישומי הפלילי היחיד של הנאשם, לפיו ביום 27.10.2020 הוצא נגדו צו אישפוז בהליך שפלילי שהתנהל נגדו בגין עבירת איומים (**טל/1**).
6. עוד טען הסניגור, כי אחיותיו של הנאשם פנו לסיוע המשטרה כדי שהוא יקבל את הטיפול הדרוש לו, ושלא על מנת שיוטל עליו עונש. בנוגע לאיומים שהשמיע הנאשם, נטען שהם מינוריים יחסית, וממילא לא הייתה לנאשם כל כוונה לממשם, ומה גם שחלק מהשיחות הרלוונטיות נעשו ביוזמת אחיותיו.
7. ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה וטען שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל, ביקש לחרוג מהמתחם לקולה ככל שיקבע מתחם חמור מכך, לרבות בהתחשב בתקופה בה היה הנאשם עצור (החל מיום 24.8.2022 ועד 15.9.2022 ובהמשך בתנאי מעצר בית מוחלט בבית יבגני עד 25.12.2022, ובמעצרו מאז), וביקש להסתפק בכך.
8. הנאשם בדברו האחרון ביקש להתנצל בפני אחיותיו, וחזר על התנצלותו מספר פעמים, אמר שהוא מבין שפגע בהן במילים הקשות, אך לא עשה זאת בכוונה להפחידן. הנאשם מסר שהוא לא היה במיטבו באותו יום, כעס על אחיותיו ואמר מילים שלא בכוונה לפגוע או להזיק, והסביר "[...] **זה פשוט נפלט לי מהפה כי משכו אותי בלשון**", והוסיף שהוא מתכנן להתגורר לבד לכשישתחרר מהמאסר.

דין והכרעה

קרבה לסייג לאחריות פלילית מחמת מחלת נפש

9. לטענת הנאשם, ועליו חובת ההוכחה, הוא ביצע את מעשיו תוך קרבה לסייג לאחריות פלילית, בהיותו חולה סכיזופרניה שבעברו מספר אשפוזים. אולם, לאחר שבחנתי את המסמכים הפסיכיאטריים שהוגשו ואת המעשים שביצע הנאשם, מצאתי לדחות את טענת ההגנה לעונש. כפי שאסביר להלן.
10. בתיקון 113 נקבע בסעיף 40ט(9) לחוק העונשין, כי במקרה שמצבו הנפשי של נאשם קרוב לסייג האחריות הפלילית, ניתן להתחשב בכך **כשיקול בקביעת מתחם העונש**. משמע, שגם אם נקבע שנאשם כשיר לעמוד לדין והיה אחראי למעשיו, יכול **שכושרו הנפשי** להבין את המעשה שעשה, או להימנע ממנו נפגם במידת מה או

במידה ניכרת, עד כדי קירבה לסייג לאחריות פלילית, ובכך יש נימוק להקלה בקביעת המתחם.

11. לשם ברור טענה זו, נבחנת קיומה של מחלת נפש או הפרעה נפשית הפוגעת ביכולת הבנת הנאשם את הפסול במעשיו, או הימנעותו מהם - בשאלה "כמותית". במילים אחרות, השאלה הנשאלת היא האם הוגבלה היכולת של הנאשם ואם כן, באיזו מידה, כתוצאה ממחלתו הנפשית (ע"פ 2406/09 **אלבו נ' מדינת ישראל** (15.9.2010); ע"פ 10416/07 **דולינסקי נ' מדינת ישראל** (7.12.2009)).

12. ככל שנמצא שמחלת הנפש פגעה ביכולת הנאשם להימנע מעשיית המעשה או הבנת הפסול, מתגבש בסיס להקלה בעונש שנובע **מההפחתה בפגם המוסרי** שדבק במעשיו, ומניה וביה **מידת אשמו** הפחותה. אזי, בהתאם להוראת הסעיף לעיל, מתקיים הקריטריון של "קירבה לסייג האחריות הפלילית", שמשפיע לקולה על קביעת מתחם הענישה בהלימה לחומרתה של ההפרעה הנפשית ועוצמת השפעתה על הנאשם (ע"פ 1865/14 **פלוגי נ' מדינת ישראל** (4.1.2016); ת"פ (מרכז-לוד); 28976-12-17 **מדינת ישראל נ' סוונך** (15.10.2018); ת"פ (מרכז-לוד) 41307-03-20 **מדינת ישראל נ' הוכברג** (4.5.2021)).

13. ולענייננו, חוות הדעת הפסיכיאטרית מאת ד"ר טטיאנה רידניק, מהמרכז לבריאות הנפש באר יעקב, מיום 6.9.2022 (**טל/2**), מלמדת שהנאשם אובחן בעבר כסובל ממחלת הסכיזופרניה והפרעת אישיות אנטי סוציאלית. אלא מאי? חוות הדעת קבעה מפורשות שבעת ביצוע המעשים הנאשם: "**לא סבל ממחלת נפש (פסיכוזה), בוחן המציאות שלו היה תקין, ידע היטב להבדיל בין מותר ואסור, בין טוב לרע**". זאת ועוד, הנאשם סיפר בבדיקה בעת אשפוזו לצורך הסתכלות, שהוא איים על אחותו בטלפון אחרי ששתה שני בקבוקי יין, היה עצבני ושיכור, וזאת בשל פרידה מחברתו.

14. דברים דומים עלו גם בעת בדיקתו במיין המרכז לבריאות הנפש באר יעקב, ביום האירוע (**טל/3**). נמצא כי אין רושם למצב פסיכטי, בוחן המציאות, השיפוט והתובנה נמצאו תקינים. גם אז הסביר הנאשם את מעשיו על רקע פרידתו מחברתו וכעסו על אחותו, הנובעים משתיית יין.

15. ואוסף, כי תוכן האיומים המפורשים שהשמיע הנאשם כלפי אחותו בשיחתו בטלפון עמה, בה הבהיר, שוב ושוב, שהוא לא מפחד מהמשטרה והוא יבוא חשבון עמה אם היא תפנה לעזרתה, מלמדים, כי הנאשם מסר דבריי איום קונקרטיים במטרה לחמוק מאימת הדין. משמע, שגם בתוכן הדברים יש כדי ללמוד, כי הנאשם הבין את הפסול במעשיו.

16. אשר על כן, הגם שאין חולק שהנאשם סובל ממחלת נפש, לא הוכח שהוא איים על אחיותיו כתוצאה ממחלתו, או שזו השפיעה עליו בהבנת הפסול וביכולתו להימנע מהם. משכך, הטענה כי מעשיו בוצעו בקרבה לסייג האחריות פלילית נדחית.

גזירת העונש

קביעת מתחם העונש ההולם

17. הערכים המוגנים בהם פגע הנאשם בעבירת האיומים הם זכותן של אחיותיו, המתלוננות, שהתגוררו עמו בבית הוריהם, לשלוות נפשן, לביטחון האישי ולחירות פעולתן. יפים לענייננו דברי כב' השופטת ד' בייניש (כתוארה אז)

ברע"פ 2038/04 לם נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 96 (2006) כדלקמן:

"האיום הוא אפוא ביטוי שהמשפט מטיל עליו מגבלות תוך פגיעה בחופש הביטוי, וזאת כדי להגן על ערכים אחרים ובהם שלווה נפש, ביטחון וחירות פעולתו של הפרט. האיום מסכן את חירות פעולתו של הפרט שכן פעמים רבות האיום כרוך גם בצפייה להתנהגות מסוימת מצד המאויים שהמאיים מבקש להשיג באמצעות השמעת האיום".

18. הענישה הנוהגת בעבירות איומים רחבה, והיא נעה ממאסר מותנה ועד ענישה מוחשית של מאסר לתקופות ממושכות, בהתחשב בנסיבות של כל מקרה, לצד מיהות הנאשם ונסיבותיו האישיות. ניתן ללמוד על מתחם העונש ההולם בהתאמה מהפסיקה הנוהגת שלהלן:

א. בעפ"ג (מרכז-לוד) 18436-03-22 **אקאל נ' מדינת ישראל** (20.6.2022), נדחה ערעור שהגיש הנאשם על חומרת העונש, לאחר שהורשע עפ"י הודאתו בשתי עבירות איומים כלפי אשתו בנפרד דאז, בגין אמירות קשות ששלח בהודעות ווטסאפ ועל רקע רצונה להתגרש ממנו. בית משפט השלום בנתניה קבע מתחם ענישה שנע בין מאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל. בהיות הנאשם נעדר עבר פלילי, אך בשל מסוכנותו מחמת בעיית התמכרות לאלכוהול בה סירב להכיר, נגזר דינו ל-4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי וקנס.

ב. בעפ"ג (מרכז-לוד) 18921-04-22 **ריאבי נ' מדינת ישראל** (27.6.2022), נדחה ערעור שהגיש נאשם על חומרת העונש, בגין הרשעתו, בהתאם להודאתו, בשתי עבירות איומים ושתי הפרות צו הגנה, שביצע כלפי גרושתו, וכן ביחס לאיומים קשים שהשמיע באוזניו של שוטר ועובדת סוציאלית על פגיעה במתלוננת, וזאת משום שלטענתו הוא לא ראה את ילדיו, והוא נתפס בכניסה לביתה חרף צו הרחקה. בית משפט השלום בראשל"צ קבע מתחם ענישה שנע בין חודש מאסר ועד 15 חודשים, והשית עליו מאסר בפועל למשך 8 חודשים, בהתחשב ב-3 הרשעות קודמות. כמו כן הופעל מאסר מותנה למשך 3 שנים במצטבר, כך שסה"כ נקבע שירצה הנאשם מאסר למשך 11 חודשים.

ג. בעפ"ג (מרכז-לוד) 4446-02-22 **שבתאי נ' מדינת ישראל** (7.3.2022), נדחה ערעור שהגיש נאשם על חומרת העונש, בגין הרשעתו, בהתאם להודאתו, בשתי עבירות איומים כלפי גרושתו. הנאשם הגיע בשתי הזדמנויות עד לפתח ביתה של המתלוננת כשהוא תחת השפעת אלכוהול, ואיים לרצוח אותה. בית משפט השלום בנתניה קבע מתחם ענישה שנע בין מספר חודשי מאסר שיכול שירוצה בעבודות שירות ועד 12 חודשי מאסר בפועל. מתחם שאושר בערכאת הערעור, והשית על הנאשם חרף היותו נעדר עבר פלילי - ומחמת הסיכון הגבוה ממנו, מאסר בפועל למשך 10 חודשים.

ד. בעפ"ג (מרכז-לוד) 52238-06-21 **חדד נ' מדינת ישראל** (31.10.2021), נדון נאשם שהורשע, על פי הודאתו, בעבירת איומים כלפי אשתו, בגין שתי אמירות בוטות. בית משפט השלום ברמלה קבע שמתחם העונש ההולם נע בין חודש ל-15 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בעברו הפלילי של הנאשם באלימות כלפי אשתו, וכן בתסקיר שלילי שקבע קיומה של מסוכנות. נגזר דינו למאסר למשך 7 חודשים בפועל, עונש מאסר על תנאי הופעל במצטבר, כך שסה"כ נדון הנאשם ל-11 חודשי מאסר. ערעור שהגיש הנאשם על חומרת העונש התקבל חלקית, כך שהעונש המקורי נותר על כנו, והמאסר על תנאי הופעל במצטבר ובחופף, כך שעונשו הועמד על 9 חודשי מאסר לריצוי

בעבודות שירות.

ה. בעפ"ג (מרכז-לוד) 27225-12-20 **שוורץ נ' מדינת ישראל** (21.2.2021), הורשע נאשם, לאחר שמיעת הוכחות, בביצוע עבירת איומים כלפי גרושתו, סמוך לפני כניסתם לדין בבית המשפט שהתקיים בנוגע לשניהם. בית משפט השלום ברמלה קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין חודש ל-15 חודשי מאסר בפועל. בהיות הנאשם בעל הרשעה קודמת באלימות כלפי אותה מתלוננת, לרבות מאסר שריצה, נגזר דינו ל-7 חודשי מאסר בפועל והפעלה במצטבר של מאסר על תנאי למשך 3 חודשים, כך שסה"כ הושתו עליו 10 חודשי מאסר בפועל. ערעור שהגיש הנאשם על הכרעת הדין ועל חומרת העונש נדחו.

ו. בעפ"ג (מרכז-לוד) 28636-10-20 **קוזנצוב נ' מדינת ישראל** (10.11.2020), התקבל חלקית ערעור שהגיש נאשם שהורשע, לאחר שמיעת הוכחות, בעבירת איומים ברצח אשתו, שהשמיע באוזני שוטרת במוקד 100. בית משפט השלום ברמלה קבע מתחם ענישה שנע בין חודש ועד 15 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם בעל עבר פלילי 6 חודשי מאסר וענישה נילוות. ערעור שהוגש התקבל בהסכמה כך שהנאשם ריצה מאסר למשך 5 חודשים ו-10 ימים.

ז. בעפ"ג (מרכז-לוד) 7032-05-16 **מדינת ישראל נ' מוסקוביץ** (31.5.2016), התקבל חלקית ערעור שהגיש המדינה על קולת העונש, בגין הרשעת הנאשם, על-פי הודאתו, בביצוע עבירת איומים כלפי פרודתו דאז, בכך שהגיע לחצר ביתה איים להתאבד, ובהמשך איים בפני שוטרים לרצוח את המתלוננת. בית משפט השלום ברחובות קבע מתחם החל ממאסר מותנה ועד מספר חודשי מאסר. ערכאת הערעור קבעה כי היה מקום לקבל תסקיר בטרם גזר הדין בעבירה מסוג זה, ולהחמיר בעונשו של הנאשם, אך התחשבה בהיותו עצור במשך חודש וחצי, ובהיותו נעדר עבר פלילי, כך שעונשו הוחמר ברכיב המאסר המותנה בלבד.

ח. בעפ"ג (מרכז-לוד) 592114-02-20 **צרויה נ' מדינת ישראל** (10.8.2020) (הוגש ע"י ב"כ הנאשם), התקבל ערעור הנאשם על חומרת העונש, על גזר דין למשך 12 חודשים שהושת עליו בבית משפט השלום ברמלה, בגין הרשעתו בעבירת איומים, נוכח אמירות קשות שהשמיע כלפי אמו. בערכאת הערעור נקבע מתחם עונש הולם החל ממאסר מותנה ועד 12 חודשי מאסר בפועל, ועונש המאסר שהושת על הנאשם הוקל והועמד על 3 חודשים ויום.

19. בענייננו, הנאשם השמיע איומים קשים, חוזרים ונשנים, לפגוע באחיותיו בעודו נתון תחת השפעת אלכוהול, כמתואר בעובדות כתב האישום. האיומים החוזרים שהשמיע, בין היתר בניסיון להפחידן לבל יפנו למשטרה, עולים לכדי פגיעה ממשית בערכים המוגנים. לפיכך מצאתי **שמתחם העונש ההולם נע בין מאסר למספר חודשים שיכול שירוצו בעבודות שירות ועד 12 חודשים**.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

20. הנאשם בן 30, רווק נעדר עבר פלילי, הודה במיוחס לו והביע חרטה על מעשיו. נוסף על כך, לנסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם שמתמודד עם מחלת הסכיזופרניה, ובעברו מספר אשפוזים כולל צו אשפוז בהליך פלילי בגין עבירת איומים משנת 2020, נתתי משקל לקולה.

21. מנגד, מסוכנותו של הנאשם כיום כלפי אחיותיו אינה ברורה דיה, ובעיותיו נותרו ללא מענה טיפולי. הן באשר להתפרצות האיומים והן באשר לשימוש לרעה באלכוהול, ככל שישנה בעיה רחבה המצריכה מענה טיפולי. בשקלול כל הטעמים הללו, מצאתי לגזור את עונשו של הנאשם בחלקו התחתון של המתחם.

אשר על כן, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר בפועל למשך 4 חודשים (בניכוי ימי מעצרו, בהתאם לרישומי שב"ס).

ב. מאסר מותנה למשך 5 חודשים, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירות אלימות, לרבות איומים, למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

בשל נסיבותיו האישיות המורכבות של הנאשם לא מצאתי להשית עליו רכיב כספי.

זכות ערעור לבית המשפט מחוזי מרכז-לוד בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ז' שבט תשפ"ג, 29 ינואר 2023, בנוכחות ב"כ המאשימה עוה"ד מעיין דואק, עוה"ד הדס פרידמן, הנאשם באמצעות שב"ס ובא כוחו עוה"ד הישאם קבלאן.